

Nr 57.

Ankom till riksdagens kansli den 8 mars 1940 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till om- och tillbyggnad av marinens köttcentral i Karlskrona jämte i ämnet väckta motioner.

(1:a avd.)

I propositionen nr 2 angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40 har Kungl. Maj:t under fjärde huvudtiteln (punkt 6, sid. 37 och 38 av det vid propositionen såsom bilaga 4 fogade statsrådsprotokollet över försvarsärenden) föreslagit riksdagen att till om- och tillbyggnad av marinens köttcentral i Karlskrona å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 32,500 kronor.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta, den ena inom första kammaren av herr A. *Mannerskantz m. fl.* (nr 56) och den andra inom andra kammaren av herr S. B. *Norup m. fl.* (nr 75), vari hemstälts, att riksdagen må besluta avslag på det i Kungl. Maj:ts proposition nr 2 för innevarande budgetårs tilläggsstat under E Sjöförsvaret, 41 a för om- och tillbyggnad av marinens köttcentral i Karlskrona begärda reservationsanslaget av 32,500 kronor.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sin framställning, får utskottet hänvisa till motionen II: 75.

På därom av Kungl. Maj:t gjord framställning anvisade 1939 års riksdag ett reservationsanslag av 37,000 kronor till tillbyggnad av marinens tvättinrättning i Karlskrona m. m.

Marinförvaltningen hade som motivering till sin hemställan om nämnda anslagsäskande framhållit, bland annat, att den byggnad å Stumholmen i Karlskrona — tidigare förrådsbyggnad — vari jämte tvättinrättning en köttcentral inrymts, med hänsyn till sitt alltför begränsade utrymme icke medgäve en ansvallning av driften. Redan när flyttningen till Stumholmen förbereddes, hade framhållits såsom önskvärt, att byggnaden i fråga skulle helt disponeras för tvättinrättningen. Med hänsyn emellertid till de dryga utgifter, som uppförandet av en särskild byggnad för köttcentralen skulle förorsakat, hade marinförvaltningen icke under dåvarande statsfinansiella förhållanden ansett sig böra äska medel därför.

I skrivelse den 14 december 1939 har nu *marinförvaltningen* anfört bland annat följande:

Det förhållandet att såväl tvättinrättning som köttcentral måste sammanträngas i en och samma byggnad förorsakade, att även köttcentralens utrymmen blevo knappt tillräckliga. Det starkt begränsade utrymmet medgiver icke en för ordinarie förhållanden önskvärd utökning av den maskinella utrustningen, en utökning, som under nu rådande exceptionella läge torde få anses ofrånkomlig. Önskemålet om uppställande av ångkokgrytorna i särskilt rum kan icke tillgodoses. Som följd härav uppstår trots alla motåtgärder mycket stark imbildning i den lokal, där även alla andra arbeten nu skola utföras. Frånsett de sanitära olägenheter, som härav följer för personalen, och den försvaring, som uppstår vid arbetena, följer av den kraftiga imbildningen, att väggar och tak drypa av fuktighet till skada för alla maskiner och övriga inventarier, som nu med nödvändighet måst uppställas i samma lokal som kokgrytorna.

Den förädling, som de animala livsmedlen undergå i ett charkuteri, är av synnerligen stor betydelse för det militära kosthållet, alldestund de sålunda i förväg beredda livsmedlen i allra högsta grad förbättra och förbilliga utspisningen såväl i land som ombord. Utspisningen av charkuterivaror i stället för av kött och fläsk i annan form underlättar också i hög grad arbetena vid matens tillagning, vilket visat sig vara till ovärderlig nytta under nu rådande förhållanden.

Kapaciteten har i viss mån kunnat stegras genom utökandet av antalet arbetare och genom tillgripande av övertidsarbete. För att ernå en verkligt effektivt ökad kapacitet och en mera ekonomisk drift erfordras emellertid en utökad maskinell utrustning, men någon plats för uppställandet av nya maskiner finnes, som ovan nämnts, icke.

En viss tillbyggnad av köttcentralen, i enlighet med av chefen för Karlskrona örlogsvarv uppgjort förslag, synes alltså vara ofrånkomlig och bör lämpligen, för kostnadernas nedbringande, utföras i samband med den planerade ombyggnaden av tvättinrättningen.

För att under nuvarande förhållanden å arbetsmarknaden med säkerhet kunna bedöma kostnaden för ifrågakvarande arbeten har marinförvaltningen infordrat anbud å byggnadsarbetena.

Med ledning härav beräknar ämbetsverket, att kostnaderna, under ovan angivna förutsättning att arbetena vid tvättinrättning och köttcentral utföras i ett sammanhang, komma att belöpa sig till 32,500 kronor.

Under åberopande av det anförda har marinförvaltningen hemställt, att för om- och tillbyggnad av marinens köttcentral i Karlskrona ett anslagsbelopp av 32,500 kronor måtte ställas till förfogande.

Departementschefen har för egen del i ärendet anført följande.

Av marinförvaltningens utredning framgår, att en utvidgning av den i samma byggnad som marinens tvättinrättning i Karlskrona inrymda s. k. köttcentralen är i hög grad av behovet påkallad för att kunna effektivt tillgodose de alltmera stegrade kraven på leveranskapaciteten. Det synes också stå klart, att det ur ekonomisk synpunkt vore fördelaktigt att kunna utföra den sålunda föreslagna utbyggnaden av köttcentralen samtidigt med den redan beslutade utbyggnaden av tvättinrättningen. Jag finner mig därför böra tillstyrka, att härför erforderliga medel, 32,500 kronor, ställas till marinförvaltningens förfogande. Då byggnadsarbetet bör utföras snarast möjligt, synes beloppet i fråga lämpligen böra anvisas å tilläggsstat till riksstaten för innevarande budgetår.

Utskottet. Kungl. Maj:ts föreliggande förslag avser avlägsnande av vissa sanitära olägenheter, som äro förbundna med den nuvarande köttcentralen i Karlskrona. Utskottet, som avlagt besök på platsen, har funnit bärande skäl tala för förslaget och tillstyrker detsamma. Härav följer, att utskottet avstyrker det motionsvis gjorda yrkandet, som innebär avslag å Kungl. Maj:ts framställning.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 56 och II: 75, till *Om- och tillbyggnad av marinens köttcentral i Karlskrona* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40 under fjärde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 32,500 kronor.

Stockholm den 8 mars 1940.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS RÅSTOCK.

Närvarande: se under utlåtandet nr 54.
